

BOLALAR NUTQINI INGLIZ TILIDA O'STIRISHDA ZAMONAVIY YONDASHUV

Najmiddinova Sarvara, Olimjonova Zarnigor
O'zbekiston Davlat San'at va Madaniyat Institutining
Farg'ona Mintaqaviy filiali talabalari

Annotatsiya. Bolalikning dastlabki yillari ingliz tilida nutq va tilni rivojlantirish nuqtai nazaridan juda muhim bosqichdir. Aloqa darajasi past bolgan maktabni boshlaydigan bolalar soni ko'payib borayotganligi sababli, dastlabki yillardagi barcha imkoniyatlarni qo'llab-quvatlashi juda muhimdir.

Kalit so'zlar. Tarbiyachi, tarbiya, iqtidor, talim, tarbiyalanuvchi rolly o'yin.

Аннотация. Ранние годы детства - очень важный этап с точки зрения развития речи и языка на английском языке. Поскольку число детей, идущих в школу с низким уровнем общения, увеличивается, важно поддерживать все возможности в ранние годы.

Ключевые слова. Воспитатель, образование, талант, образование, обучающая ролевая игра.

Abstract. The early years of childhood are a very important stage in terms of speech and language development in English. As the number of children starting school with low levels of communication increases, it is important to support all opportunities in the early years.

Key words. Educator, education, talent, education, educational role-playing game.

Ingliz tilida nutqni rivojlantirish tinglash, tushunish va og'zaki bolmagan alogalarni o'z ichiga oladi.

Ushbu ko'nikma bolalar uchun foydali bo'lishining ko'plab usullari mavjud:

- bu maktab faoliyati uchun mustahkam poydevor yaratadi (masalan, ingliz tili nutq va tilni yashi biladigan bolalar o'qishni o'rganishni osonlashtirishi mumkin);
- bu ishonchni oshirishga yordam beradi;
- bu bolalarga o'zlarining ehtiyojlarini yaxshiroq yetkazishga imkon beradi (va shuning uchun umidsizlikni kamaytiradi); bu do'stlikni rivojlantirishga yordam beradi
- bu bolalarga atrofdagi dunyoni anglashga yordam beradi. Dastlabki yillardagi tarbiyachilar bolalarni ingliz tili nutq qobiliyatlarini rivojlantirishda gollab quvvatlashga yordam beradigan ikkita asosiy usul mavjud:
 - 1) yaxshi o'rnatilgan bo'lish orgali;
 - 2) stimulyatsiyani ta'minlash orgali.

Bolalar kattalar xulq-atvorini kuzatish va nusxalash orgali yaxshiroq o'rganishadi, shuning uchun iloji boricha yaxshi ingliz tili nutq qobiliyatlarini

Bolalar bilan muloqot qilishda biz ganday modellarni tutishimiz kerakligi haqidagi ro'yxat:

- aniq va xotirjam gapirish;
- yoshga mos keladigan so'zlardan foydalanish;

- ko'z bilan aloqa qilish (agar kerak bolsa, bola darajasiga tushish);
- bolalarga gaplarni takrorlash, xatolarni tuzatish bilan almashtirish;
- sozlarni bolalarga qaytarish, ular ishlatilgan so'zlarni kengaytirish;
- siz nima gilayotganingizni tasvirlab berish va sharhlab berish;
- bolalarning gilayotgan ishlarini tasvirlab berish va sharhlab berish;
- obyektlarni va harakatlarni belgilash;
- bolalar biz bilan suhbatlashayotganda diqqat bilan tinglash - sabr qilish va ularga so'zlarini topish uchun kop vaqt berish.

Tinglash borasidagi so'nggi fikrni yodda tutish juda muhimdir, chunki bu ko'nikma ko'plab bolalar o'zlarini egallashga qiynaladi. Qanday mashg'ulot olib borsak ham, esda tutish kerakki, asosiysi uni qizigarli qilish, shunda bolalar mashg'ul bo'lishlari kerak. Masalan.

- 1) aholisi ingliz tilida gaplashadigan mamlakatlar haqida;
- 2) ingliz tilida sanash;
- 3) ingliz tilida salomlashish va hayirlashishni;
- 4) savolga javob berishni «What's your name?», "My name is ...(Sardor)."
- 5) turli buyruqlarni tushunish va amalga oshirishni ("Hands up!", "Hands down!", "Jump!", "Turn around", "Stop!", "Hop!");

Qo'shiqlar kuylang. Bu, ayniqsa, o'ta yosh bolalar bilan bog'lig bolgan muhim mashg'ulotdir, chunki qo'shiq aytish va erta tilni rivojlantirish o'rtasida juda kuchli bog'liqlik majud. Juda yosh bolalar bilan go'shiq kuylash ularga tovushlarni farqlashni va qofiyalarni tanishni o'rganishga yordam beradi, shuningdek ularning so'z boyligini kengaytiradi va xotirasini rivojlantiradi.

Rolli o'yinlar va go'yoki o'yinlar. Bu siz xohlagan darajada murakkab yoki sodda bolishi mumkin; siz bolalarni qahramon qiyofasida kiyintirishlari va o'yin sahnasida (uydirilgan syujet yordamida yoki ehtimol kitobdan) foydalanishi mumkin, yoki ularni go'g'irchoqlardan ertak aytib berish uchun foydalanishga undashingiz yoki shunchaki to'g'ridan-to'g'ri rolni rag'batlantirishingiz mumkin. Bir nechta rekvizitlar bilan tanishtirib o'ynang,

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Shodiyeva O.Q. Nutq o'stirish uslubiyoti. "Oqituvchi" nashriyoti, Toshkent. 2008-yil.
2. Shodiyeva Q.S. Maktabgacha yoshdagi bolalarni to'g'ri talaffuzga o'rgatish. Toshkent. 1995- yil
3. Asqarova M., Matchonov S. va boshgalar. Kichik yoshdagi bolalar nutqini o'stirish. Toshkent. "O'zbekiston", 2001 y.
4. Rozboyeva E.M., Ahmedova Q.A. Nutq o'stirish metodikasi. Toshkent. 2004 yil
5. Qodirova F.R., Qodirova R.M.. Bolalar nutqini rivojlantirish nazariyasi va metodikasi. Toshkent. 2006- yi